

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Alexei Paniș cu privire la recuzarea judecătorului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea evaluării repetate a candidatului.

(evaluarea candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și în cele două colegii din subordinea CSM conform Legii nr. 26 din 10.03.2022)

*(Dosarul nr. 3-25/24
NR. PIGD 2-24104563-01-3-17092024)*

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorului; invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 din Codul administrativ și art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă; transferul temporar al judecătorului la Curtea Supremă de Justiție

11 octombrie 2024

Examinând în ședință publică cererea depusă de Alexei Paniș cu privire la recuzarea judecătorului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 septembrie 2024, Alexei Paniș a depus cerere de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei nr. 16 din 28 iunie 2024 și dispunerea reluării procedurii de evaluare a candidatului de către Comisie.

2. Conform fișei de repartizare a cererii, cauza nominalizată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului-raportor Ion Malanciuc, care conform Dispoziției Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 89 din 14 mai 2024, face parte din completul de judecată compus din Ion Malanciuc (președinte), Oxana Parfeni și Diana Stănilă (judecători), membru supleant fiind desemnat judecătorul Lilia Roic-Botezatu.

3. Prin încheierea din 23 septembrie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a primit spre examinare, în procedura contenciosului administrativ, cererea de contestare depusă de Alexei Paniș și s-a dispus convocarea participanților la proces în ședința de judecată stabilită pentru data de 04 octombrie 2024, ora 14:00, sala nr. 4, în incinta Curții Supreme de Justiție.

4. La 09 octombrie 2024, Alexei Paniș a depus o cerere de recuzare a membrului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentate la cererea de contestare depusă de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea evaluării repetate a candidatului.

5. În motivarea cererii de recuzare, a indicat că, transferarea unor judecători, cu titlu temporar, la Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 65 din 30 martie 2023, precum și examinarea de către judecătorii transferați temporar a prezentei cauze, pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor, dar și a caracterului de „tribunal stabilit de lege”.

6. În pct. 46 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 12 din 12 mai 2016, se statuează că având în vedere statutul Curții Supreme de Justiție de instanță supremă de drept comun, unica instanță judecătorească de acest grad, instituția transferului nu are incidență în situația judecătorilor Curții Supreme de Justiție. În cazul în care intervine

vacanța funcției pentru un judecător al Curții Supreme de Justiție, locul acestuia nu poate fi ocupat prin transfer de un judecător de la o altă instanță. Cauzele lui ar putea fi preluate doar de către un alt judecător de la Curtea Supremă de Justiție sau de un nou judecător numit de Parlament pentru această funcție.

7. Astfel, judecătorul în funcție permanentă în instanța judecătorească inferioară, Ghenadie Eremciuc, este judecător „temporar” în Curtea Supremă de Justiție, care apriori nu are dreptul să judece o cauză în fond de contencios administrativ inițiată de un magistrat. Modul în care a fost transferat și numit „temporar” în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție probează „dincolo de orice dubiu rezonabil” caracterul dependent al acestuia față de puterea executivă a politicului din Republica Moldova și afectează puternic garanția de independență. Ca urmare participarea judecătorului, care nu a fost supus evaluării integrității financiare și etică în baza Legii nr. 65 din 30 martie 2023, la examinarea contestației depuse de reclamant constituie o încălcare a acestuia la un proces echitabil, or examinarea cauzei nu are loc de către o instanță constituită prin lege.

8. Prin încheierile din 03 octombrie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-au admis declarațiile de abținere a judecătorilor Completului de judecată special, Ion Malanciuc și Diana Stănilă de la examinarea cererii de contestare depusă de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea evaluării repetate a candidatului,

9. Părțile au fost convocate în ședința de judecată, însă s-a prezentat doar reprezentantul Comisiei, avocatul Valeriu Cernei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 202 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.”

11. Art. 49 alin. (1)-(4) din Codul administrativ prevede că:

„ (1) Într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică nu au dreptul să acționeze persoanele care:

- a) înseși au statut de participant la procedura administrativă;
- b) sunt membri de familie ai unui participant;
- c) în virtutea legii sau în baza procurii, reprezintă în general sau în această procedură administrativă un participant;
- d) sunt membri de familie ai unui participant;
- e) desfășoară activitate remunerată la un participant al procedurii administrative sau activează la el în calitate de membru al consiliului de conducere, al consiliului de supraveghere sau al unui alt organ de acest gen. Această prevedere nu se aplică persoanelor angajate la o instituție de drept public participantă la procedura administrativă;
- f) în chestiunea respectivă au întocmit o expertiză sau au acționat în mod similar în afara calității lor funcționale/de serviciu.

(2) Persoana care, prin activitate sau decizie, poate avea nemijlocit avantaje sau dezavantaje este asimilată participantului. Această prevedere nu se aplică dacă avantajul sau dezavantajul se bazează doar pe faptul că cineva face parte dintr-un grup de populație sau grup profesional ale cărui interese comune sunt atinse de chestiunea în cauză.

(3) Membru de familie în sensul alin. (1) lit. b) și d) sunt:

a) logodnicul/logodnica;

b) soțul/soția;

c) ruda sau afinul pe linie dreaptă sau colaterală pînă la gradul IV inclusiv;

d) persoanele care printr-un raport de îngrijire creat pe o durată mai îndelungată sunt legate unele de altele ca părinții cu copilul (părinți educatori și copil îngrijit);

(4) Persoanele indicate la alin. (3) se consideră membri de familie și atunci cînd căsătoria pe care se întemeia relația sau comunitatea domestică nu mai există dacă persoanele sunt legate în continuare între ele ca soț și soție sau ca părinți și copil.”

12. Art. 50 alin. (1), (2) din Codul administrativ reglementează că:

„(1) Pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

(2) Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci cînd persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor pînă la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.”

13. Art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

...

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

14. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție relevă că:

„(8) În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la 02 mai 2023, prin hotărârea nr. 142/8, întru respectarea prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023, enunțat la pct. 13 din prezenta încheiere, Consiliului Superior al Magistraturii a dispus transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a următorilor judecători: Aliona Donos, Daguța Sergiu, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc.

16. Totodată, prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, pentru judecătorii: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc.

17. Drept urmare, ținând cont de circumstanțele enunțate supra, Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție prin dispoziția nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024, nr. 52 din 11 martie 2024, nr. 90 din 14 mai 2024, nr. 112 din 13 iunie 2024 și nr. 119 din 28 iunie 2024, a constituit complete de judecată pentru anul 2024.

18. De asemenea, prin dispoziția nr. 89 din 14 mai 2024 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 29 din 29 martie 2022 cu privire la instituirea completului de judecată special”, s-a modificat componența Completului de judecată special pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, după cum urmează: Ion Malanciuc – președinte, Oxana Parfeni, Diana Stănilă – judecători, membru supleant – Lilia Roic-Botezatu, judecător.

19. Prin încheierea din 03 octombrie 2024 a președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție a fost confirmată componența completului de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție pentru examinarea cererii de contestare depusă de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea evaluării repetate a candidatului, după cum urmează: Oxana Parfeni (președinte), Ghenadie Eremciuc, Lilia Roic-Botezatu (judecători).

20. Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate la pct. 5-7, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Alexei Paniș cu privire la recuzarea judecătorului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc, nu sunt justificate și comportă un conținut declarativ, or, nu poate fi admisă recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitate dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

21. În aceeași ordine de idei, chestiunea transferului temporar al judecătorului la Curtea Supremă de Justiție nu produce în mod automat și în lipsa oricărui material probator îndoieli în privința obiectivității, imparțialității și nepărtinirii judecătorului respectiv.

22. În speță, motivele care au servit drept temeiuri de recuzare a judecătorului vizat nu se referă la circumstanțe care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistratului respectiv la judecarea cauzei, după cum reglementează dispozițiile art. 50 din Codul de procedură civilă. Or, criticile înaintate de Alexei Paniș în cererea de recuzare se referă, de fapt, la dezacordul acestuia cu modalitatea de desemnare a magistratului Ghenadie Eremciuc în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție și nu cad sub incidența prevederilor art. 50 din Codul de procedură civilă, constituind doar simple suspiciuni de imparțialitate, nefiind probate în acest sens.

23. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorului Ghenadie Eremciuc, și ulterior prelungit termenul de transfer temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin a 11 posturi de judecător, este Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, și anume art. 21 alin. (8), care actualmente este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

24. De altfel, hotărârile nr. 142/8 din 02 mai 2023 și nr. 506/31 02 noiembrie 2023 ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt în vigoare și produc efecte juridice în continuare.

25. Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr. 100 din 10 august 2023 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 123a/2023, nr. 159g/2023 și nr. 169g/2023 pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

26. Suplimentar, Completul de judecată consideră necesar de a menționa că, în aspectul de ține de soluția pe marginea cererii de recuzare în care se invocă ilegalitatea transferului temporar al judecătorului, jurisprudența Curții Supreme de Justiție este una constantă, relevantă situației prezentând atât cauzele în care, la fel, s-au examinat cererile de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (*e.g.* dosar nr. 03-33/23, 3rh-29/23, 03-2/24), cât și cauzele examinate în ordine de recurs (*e.g.* dosar nr. 2ra-212/23, 2rc-88/23, 3ra-285/23, *etc.*).

27. Respectiv, din moment ce practica judiciară, la acest capitol, este una bine consolidată, unitară și publică, Completul de judecată constată caracterul vădit abuziv al cererii de recuzare.

28. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, nu se atestă temeiuri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătorului Ghenadie Eremciuc la examinarea cererii de contestare depuse de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

29. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare depusă de Alexei Paniș, judecătorului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc.

30. În conformitate cu art. art. 50, 52, 202 alin. (4), art. 230 din Codul administrativ, precum și în corespundere cu art. art. 53 alin. (5), 54 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Alexei Paniș cu privire la recuzarea judecătorului Completului de judecată special, Ghenadie Eremciuc, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Alexei Paniș împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei și dispunerea evaluării repetate a candidatului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni